

Український інститут експертизи сортів рослин
Сектор редакційно-видавничої діяльності

СКЛАДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ СПИСКІВ ЛІТЕРАТУРИ ДО НАУКОВИХ СТАТЕЙ: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Методичні рекомендації

Вінниця
«ТВОРИ»
2021

Складання та оформлення списків літератури до наукових статей: практичні аспекти : методичні рекомендації / автори-укладачі : О. Ю. Половинчук, Т. М. Марченко, І. В. Коховська, Н. В. Павлюк, О. П. Башкатова, А. І. Бойко, І. А. Сахацька ; Український інститут експертизи сортів рослин, Сектор редакційно-видавничої діяльності. Вінниця : ТВОРИ, 2021. 34 с.

ISBN 978-966-949-951-6

У методичній розробці сформульовано практичні рекомендації щодо особливостей складання списків літератури до наукових статей та їхнього бібліографічного оформлення згідно з чинним національним стандартом ДСТУ 8302:2015 та міжнародним стилем APA 6th ed. з наведенням конкретних прикладів опису джерел.

Рекомендації розраховані передусім на авторів журналу Plant Varieties Studying and Protection, проте стануть у пригоді й іншим науковцям, аспірантам, студентам тощо, які готують до оприлюднення результати власних наукових досліджень.

УДК 025.321(083.13)

ЗМІСТ

1. Загальні вимоги	4
2. Кількісні та якісні параметри формування списку літератури	4
3. Правила цитування літературних джерел у тексті статті	7
4. Технічні вимоги до оформлення списків	8
5. Загальні правила та особливості оформлення джерел за ДСТУ 8302:2015	9
6. Загальні правила та особливості оформлення джерел у references за стилем APA 6th ed.	13
7. Скорочення слів і словосполук у бібліографічному описі джерел	18
8. Приклади оформлення основних видів джерел за ДСТУ 8302:2015 та APA 6th ed.	20
Список використаних джерел	33

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

1.1. Наявність списку літератури для наукових статей, що подаються до журналу *Plant Varieties Studying and Protection*, є обов'язковою.

1.2. Список **Використаної літератури** оформлюється за ДСТУ **8302:2015** «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

1.3. Список **References** оформлюється за міжнародним бібліографічним стандартом **American Psychological Association (APA) 6th ed.**

1.4. На авторів покладається відповідальність за коректність наведення першоджерел. Виявлення суттєвих помилок може бути причиною як затримки публікації статті, так і її відхилення.

1.5. Недотримання авторами вимог, викладених у **розділі 2** методичних рекомендацій, а також недбале, з численним порушеннями технічне оформлення списків літератури є підставою для відхилення статті вже на етапі попереднього оцінювання.

2. КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ПАРАМЕТРИ ФОРМУВАННЯ СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ

Наведені нижче параметри формування списку Використаної літератури є **редакційними вимогами журналу *Plant Varieties Studying and Protection***, що ґрунтуються на найліпших міжнародних практиках і вимогах провідних наукових видань.

2.1. Список Використаної літератури **експериментальної (оригінальної) статті** має містити **не менше ніж 15–20 джерел** (оптимально – 20–40), **оглядової – від 80 джерел, серед яких українсько- та російськомовних – не більш як 30 %**.

2.2. Допускається цитування тільки **опублікованих і легкодоступних рецензованих наукових джерел, як-от статті, книги та матеріали конференцій**, за напрямом, близьким до досліджуваної автором проблематики.

Покликатися потрібно лише на найновішу літературу – **передусім за останні п'ять, максимум 10 років**. Як виняток, з огляду на специфіку кожної конкретної статті, допускається цитування й давніших наукових джерел – до 10 % від загального обсягу списку літератури.

У тексті статті заборонено покликатися на:

- підручники, навчальні посібники, методичні вказівки, брошури, інструкції та статті у виробничих журналах (напр., «Пропозиція», «Агроном» та ін.), які **не є науковими джерелами**;

- **неопубліковані джерела** – дисертації (а також автореферати дисертацій), наукові й технічні звіти, архівні документи тощо;
- тези доповідей конференцій (докладніше – *див. пункт 2.5*);
- безпосередньо на інтернет-сайти, без зазначення кінцевої сторінки із цитованими даними.

Також слід уникати покликань на законодавчі та нормативно-правові акти, стандарти, патенти і под. (докладніше – *див. пп. 2.7 і 2.8*).

2.3. СТАТТІ. Щонайменше 75 % списку мають становити статті в періодичних друкованих та електронних наукових виданнях (журнали, збірники наукових праць). Переважна більшість із них **повинна мати** цифровий ідентифікатор DOI (докладніше – *див. п. 2.9*).

2.4. КНИГИ. Варто віддавати перевагу цитуванню сучасних **закордонних англomовних колективних монографій**, видрукованих **відомими видавництвами** (*див. приклад 16*). Здебільшого це серіальні видання, кожен випуск яких присвячено певній науковій проблематиці, а кожен розділ має своїх авторів та, зазвичай, власний DOI. Редакторами таких монографій виступають відомі й визнані науковою спільнотою вчені, що, певною мірою, є запорукою їхньої належної якості.

У разі покликання в тексті на наукові монографії (*див. приклади 1–4*), слід обов'язково **вказувати конкретну(і) сторінку(ки)**, на якій(их) містяться цитовані дані, а не загальну кількість сторінок у книзі (докладніше – *див. п. 3.2*).

2.5. МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЙ. Дозволяється цитувати лише **матеріали** наукових, передусім **міжнародних англomовних конференцій** (симпозіумів, конгресів) – **повноцінні статті**, які пройшли належне **наукове рецензування** й розміщені на офіційних сайтах цих заходів, організаторів чи видавництв (напр., Springer, Elsevier тощо), **мають DOI** чи, принаймні, **стабільний URL** (*див. приклади 32–35*). При цьому варто віддавати перевагу покликанням на матеріали не мультидисциплінарних, а передусім спеціалізованих наукових конференцій, присвячених певній проблематиці.

Тези доповідей конференцій – матеріали на одну-три сторінки без стандартної структури IMRAD* – **цитувати не дозволяється**.

2.6. ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ. Без будь-яких обмежень можна покликатися на статті в **електронних наукових періодичних виданнях** (журналах, збірниках) чи **книги** в електронній формі, **які мають влас-**

***IMRAD** – загальна стандартна структура наукових статей, переважно тих, що містять емпіричні дослідження. Включає в себе вступ, опис методології, результати й обговорення (*англ. Introduction, Methods, Results, and Discussion*).

ний DOI або, принаймні, **стабільний URL** на офіційних вебресурсах наукових і академічних установ та організацій. Цитування інших електронних джерел має бути мінімальним. При цьому **заборонено** покликатися **безпосередньо на вебсайти**, без зазначення кінцевої сторінки із цитованими даними.

2.7. ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ. У тексті статті слід уникати покликань на закони, постанови та інші нормативно-правові акти, які **не є типовими джерелами для індексів цитування даних**. У разі ж **крайньої потреби** їх цитування, варто пам'ятати, що об'єктами покликання можуть бути тільки публічні й загальнодоступні джерела з офіційних ресурсів, першоджерела з актуальною, оновленою інформацією. Цитати зі вторинних джерел будуть невиправданими, а, ймовірно, і некоректними. Тому, наприклад, на закони доцільно покликатися саме як на електронний ресурс з офіційного вебпорталу парламенту України <https://zakon.rada.gov.ua> (див. приклад 46).

2.8. Покликання на **ПАТЕНТИ** доцільно не виносити в список літератури, а робити в тексті статті в дужках, указавши лише їх номер та назву. Точність наведення їхніх вихідних даних, за потреби, можна перевірити в Базі патентів України (<http://uapatents.com>), на сайті Українського інституту інтелектуальної власності (<https://base.uipv.org>) чи на інших подібних, зокрема й закордонних вебресурсах.

2.9. DOI (Digital Object Identifier). **Щонайменше 70 %** цитованих у статті джерел повинно мати міжнародний цифровий ідентифікатор об'єкта DOI.

Згідно з Порядком формування Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН № 32 від 15.01.2018), **редакції** всіх вітчизняних наукових журналів та збірників, починаючи з 2019 року, **зобов'язані присвоювати DOI кожному опублікованому матеріалу**. Тому наразі всі нові, найдоцільніші для цитування архіви фахових видань, уже мають цифрові ідентифікатори, причому як у друкованих (паперових), так і електронних версіях номерів.

Крім того, останнім часом усе більше наукових видань поступово оцифровує свої архіви. Тож, попри відсутність DOI у більш давніх, паперових версіях номерів, вони вже зачасту присвоєні електронним версіям статей на сайтах журналів. Одним із таких журналів є Plant Varieties Studying and Protection, на сайті якого наразі розміщено повний е-архів видання (починаючи з 2005 року), а цифрові ідентифікатори призначено абсолютно всім статтям (у друкованій версії журналу DOI зазначаються з 2016 року).

3. ПРАВИЛА ЦИТУВАННЯ ДЖЕРЕЛ У ТЕКСТІ СТАТТІ

Правильне використання цитат та оформлення покликань у тексті наукових робіт, зокрема й статей, є важливим складником дотримання принципів академічної доброчесності. Відсутність покликань являє собою порушення авторських прав, а неправильне їх оформлення розглядається редакцією журналу як суттєва помилка.

3.1. Покликання в тексті на літературні джерела позначають цифрою у квадратних дужках відповідно до черговості їхньої появи. При цьому не варто одночасно цитувати (тобто зазначати в одних квадратних дужках) **більше ніж 3–5 джерел**. Перелік джерел наводиться через крапку з комою чи коротке тире.

Наприклад: [1; 5; 8], [3–5], [3; 7–9], але не [1–12].

3.2. Якщо використовуються матеріали із джерел з великою кількістю сторінок (наприклад, монографій), тоді в покликанні слід точно вказувати номери сторінок (ілюстрацій, таблиць), на яких містяться цитовані дані (об'єкт покликання). При цьому інформацію про конкретні сторінки наводять через кому. У разі декількох покликань, групи відомостей розділяють знаком «крапка з комою».

Наприклад: [10, с. 56; 21, с. 45–47], [1, с. 23–24; 2; 4, с. 5–8].

3.3. Усі наведені в тексті **цитати й статистичні дані повинні мати належним чином оформлені покликання на першоджерела**, ретельно описані в бібліографічному списку (Використана література). Інакше це вважатиметься серйозною помилкою в оформленні статті та підставою для повернення її на доопрацювання чи навіть відхилення.

3.4. Якщо у Вступі або далі по тексту статті згадується прізвище вченого, то покликання на його публікацію обов'язково має бути в списку використаної літератури. Просте перелічування в тексті прізвищ дослідників за обраною проблематикою є неприйнятним.

3.5. Самоцитування. Покликання на власні публікації автора(ів) допускаються лише в разі крайньої потреби (до 15 % від загального обсягу списку літератури). Однак і за таких умов, вони повинні бути доречними й обґрунтованими, доповнювати наукову роботу та відповідати її завданням.

3.6. Цитування за вторинними джерелами. Слід покликатися безпосередньо на першоджерело, а не на його відтворення в якійсь іншій публікації (монографії, оглядовій статті тощо). Тобто, якщо цитуються дані досліджень певного вченого, то покликання має бути саме на його

наукову працю, а не на статтю чи книгу іншого автора, який читав і тезисно (тож не факт, що точно) процитував цього вченого.

3.7. Різні видання однієї книги. Якщо той самий матеріал перевидається неодноразово, то слід покликатися на його останнє видання. Більш ранні версії варто цитувати лише в тому разі, коли в них є дані, не включені в останнє видання. Наприклад, якщо в монографії вже наявне п'яте видання, виправлене й доповнене, видруковане у 2020 році, то не варто покликатися на її перше видання 1995 року.

3.8. Перекладні публікації. Рекомендується покликатися саме на першоджерело, видане мовою оригіналу, а не на його переклад (окрім випадків, коли воно недоступне, передусім в інтернеті, чи написане надто складною мовою) (*див. приклад 16*).

3.9. Перекладні версії журналів. За наявності перекладної (зазвичай англomовної) та національної версій періодичного видання, для цитування варто обирати першу. Це дає змогу журналам та авторам не втрачати покликання на свої статті, адже в міжнародних наукометричних базах даних здебільшого індексуються саме перекладні версії видань.

4. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СПИСКІВ

4.1. Списки літератури укладають у порядку цитування джерел у тексті статті.

4.2. Автоматична нумерація списків заборонена.

4.3. Том, частину, випуск, номер, а також рік видання в описі джерел наводять виключно арабськими цифрами (навіть якщо в оригіналі вони зазначені римськими чи у словесній формі).

Наприклад: у документі – Випуск III; Volume four; Том II, книга перша в описі – Вип. 3; Vol. 4; Т. 2, кн. 1.

Кількісні числівники зазначають без нарощування закінчень (*напр.*, у 5 томах – у 5 т.), а порядкові – з нарощуванням (третє видання – 3-те вид.).

4.4. Для позначення діапазону сторінок в описі джерел використовують коротке тире (–), а не дефіс (-). При цьому тире з обох боків пропусками (*рос.* – пробел) не відбивають. Це правило однаково стосується обох списків літератури.

Наприклад: С. 22–31; pp. 10–12.

4.5. Між ініціалами та прізвищем цитованих авторів (*напр.*, Шевченко°І.°І.), знаками й літерами на означення томів, випусків, номерів,

частин видань, номерів сторінок тощо та наступною цифрою (Т.°5; №°20; Вип.°29; С.°22–31), загальноприйнятими позначеннями одиниць виміру та попередньою цифрою (10°кг, 15°хв, 100°грн), у датах (2016°р., 2016–2018°рр.) і назвах населених пунктів (м.°Київ) **обов'язково ставлять нерозривний пропуск** (одночасне натискання клавіш Ctrl + Shift + Пропуск).

4.6. Скорочення типу 90-ті [роки], 2-ге, 3-тє, 4-тє [видання] тощо друкують через нерозривний дефіс (одночасне натискання клавіш Ctrl + Shift + Дефіс).

4.7. Лапки в описі джерел кирилицею вживають лише фігурні («...»), тоді як латиницею – звичайні (“...”).

4.8. Цифровий ідентифікатор DOI наводять у кінці бібліографічного опису джерела у форматі «doi: xxxxx», із зазначенням лише його літерно-числового значення, а не у форматі гіперпосилання «https://doi.org/xxxxxx».

5. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ТА ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ ЗА ДСТУ 8302:2015

ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», порівняно з ДСТУ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги і правила складання», передбачає цілу низку спрощень в оформленні списку використаних джерел до наукових статей. Передусім, їх **дозволено укладати в скороченій формі, обмежуючись лише необхідною для ідентифікації інформацією**. Нижче наведено основні правила, обрані редакцією журналу Plant Varieties Studying and Protection серед дозволених варіантів оформлення бібліографічних покликань згідно з ДСТУ 8302:2015.

5.1. Опис джерел здійснюють мовою оригіналу. Тобто, в описах українсько- та російськомовних видань для позначення, наприклад, тому, номера й сторінок, слід застосовувати стандартизовані скорочення Т., №, С., в англomовних – Vol., No., P., у німецькомовних – Bd., Nr., S. тощо.

5.2. Прізвище(а) й ініціали автора(ів) наводять лише на початку бібліографічного запису й не повторюють у відомостях про відповідальність (тобто за скісною ризикою після назви статті / видання). Якщо авторів від одного до чотирьох, то їх вказують усіх, якщо п'ять та більше, то наводять перших трьох і далі ставлять «та ін.» (*англ.* – et al., *рос.* – и др.) (*див. приклади 1–6*).

Наприклад: до чотирьох авторів – Бойко Д. А., Гой Т. М., Стасик І. І.; п'ять та більше – Cervelli C., Capponi A., Mascarello C. et al.

У разі, якщо складно визначити, яка частка імені особи є прізвищем (наприклад, у авторів із країн Азії та Африки), тоді її ім'я наводять у бібліографічному покликанні в тій формі, як воно вказано в джерелі інформації.

Наприклад: Nguyen Công Hoan, У Ну Мунг, Hong Jong Hyun тощо.

Якщо прізвище іноземного автора містить частку *de (de), da (da), van (van), фон (von)* і под., то в описі джерела її зазначають після його прізвища й ініціалів.

Наприклад: Оноре де Бальзак – Бальзак О. де; Ursula von der Leyen – Leyen U. von der; Beatriz de la Cueva – Cueva B. de la тощо (*див. приклад 29*).

Прізвище(а) редактора(ів) наводять через одну скісну риску (/) після назви книги (монографії, збірника наукових статей чи матеріалів конференції) (*див. приклади 15–18*).

Аналогічно – після назви джерела – зазначають у покликанні й найменування **колективного автора**, яким, зазвичай, виступає офіційна організація чи установа (*див. приклади 8–10*).

Слід зважати, що в **іменах та прізвищах іноземних авторів / редакторів** (а також у назвах статей і видань – *див. приклад 29*) часто трапляються **діакритичні знаки***. Їх завжди треба зазначати точно й у жодному разі не упускати! Адже, наприклад, буква «С» у чеській мові відповідає нашій «Ц», тоді як «Ā» – це вже «Ч». Таким чином, утрата в букві Ā діакритива «гачек» [ˇ] може призвести до неправильного написання прізвища дослідника, наукова праця якого цитується.

Наприклад: Škeříková A., Bürgler N., Zagožen M., Čerenak A. тощо.

5.3. Назви періодичних видань, конференцій, а також книг (останні виключно в разі, якщо додатково вказується їхній конкретний розділ – *див. приклади 15 і 16*) виділяють курсивом. При цьому дві скісні риски (//) перед назвою не ставлять. Знак «крапка й тире» (« . – ») у бібліографічному покликанні замінюють знаком «крапка» (« . »).

Наприклад: раніше – // Plant Var. Stud. Prot. – 2017. – Т. 13, № 1. – С. 5–11.
зараз – Plant Var. Stud. Prot. 2017. Т. 13, № 1. С. 5–11.

---

* Надрядкові або підрядкові знаки при букві, що вказують на вимову, яка відрізняється від вимови звука, позначеного цією ж буквою без знака. В українській мові діакритичними знаками відрізняються літери «і» та «ї», «и» та «й».

5.4. Абревіатура назв журналів. Під час бібліографічного опису періодичних видань – як вітчизняних, так і закордонних – їхню назву потрібно наводити відразу в офіційній абревіатурі. Це дозволяється чинним ДСТУ і наразі є **редакційною вимогою журналу Plant Varieties Studying and Protection.**

Однак слід зважати, що нині більшість вітчизняних журналів не вказують свою скорочену назву на сайтах чи у вихідних відомостях до номера. Тож якщо ви не знаєте абревіатуру чи не впевнені в її правильності, ліпше зазначити повну назву видання.

Щодо **абревіатур назв закордонних англomовних журналів**, то їх можна знайти як на сайтах цих видань, так і, зачасту, у файлах власне статей – на початку першого аркуша чи на верхньому / нижньому колонтитулі сторінок.

Абревіатури назв таких журналів також досить швидко й легко **можна знайти в пошуковнику Google.** Для цього треба набрати в рядку пошуку назву видання, додати в кінці слово «*abbreviation*» і натиснути клавішу Enter. Зазвичай пошук відразу «видає» потрібний результат.

Крім того, у мережі Internet є багато спеціалізованих сайтів для пошуку абревіатур назв наукових періодичних видань, як-от Journal Abbreviation Database (<http://www.journalabbr.com>), Academic-Accelerator (<https://academic-accelerator.com/Journal-Abbreviation/Global-Change-Biology>), <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/nlmcatalog/journals> тощо.

5.5. Загальне позначення матеріалу (Текст, Електронний ресурс тощо), а також **вид видання** (монографія, науково-практичні рекомендації тощо) в описах джерел не вказують.

5.6. Назву місця (міста) видання зазначають повністю, далі через нерозривний пропуск ставлять двокрапку та вказують **назву видавництва** (найменування / ім'я видавця). Якщо видавництво знаходиться в США, то після назви міста, через кому, додатково наводять скорочене позначення штату, до якого воно належить.

Наприклад: Київ : Вища школа (а не К.: Вища школа); New York, NY : Humana Press (а не N.Y.: Humana Press); Москва : Агропромиздат (а не М.: Агропромиздат) тощо.

Якщо книга видрукувана одним видавництвом, але в різних містах, то їхній перелік наводять через крапку з комою (;).

Наприклад: London ; New York, NY : Routledge, 2020.

Якщо у вихідних відомостях книги вказано два видавництва:
– в одному місті – наводять через двокрапку (:)

Наприклад: Харків : Фоліо : Віват, 2021.

– у різних містах – через крапку з комою (;).

Наприклад: Київ : Основа ; Харків : Фоліо, 2020.

Якщо **видавцем є офіційна установа / організація**, то в описі джерела після назви міста зазначають її найменування.

Наприклад: Київ : Український інститут експертизи сортів рослин; Київ : Національний університет біоресурсів і природокористування України.

Якщо **видавець – фізична особа**, то відомості про нього наводять у формі й відмінку, зазначених у джерелі інформації.

Наприклад: Львів : О. В. Богданова; Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю.

5.7. Назви загальновідомих видавництв, а також найменування установ-видавців наводять у **скороченій формі**, достатній для їхнього розуміння та ідентифікації.

Наприклад: Вища шк., Наук. думка, Аграр. наука, Укр. ін-т експертизи сортів рослин, НУБіП України тощо.

5.8. Для позначення електронної адреси електронного ресурсу в примітці замість слів «Режим доступу» (чи їх відповідника іншою мовою) застосовують **абрєвіатуру «URL»** (Uniform Resource Locator).

Якщо електронне джерело має **DOI** (*напр.*, стаття в е-журналі чи е-книга), то **замість** його електронної адреси **URL слід обов'язково вказувати саме цифровий ідентифікатор**.

5.9. В електронних журналах, де **відсутня пагінація томів** (номерів), замість сторінок у бібліографічному описі статей **зазначають їхній номер (Article ID)** та/чи **DOI, URL** (докладніше – *див. приклади 36, 37 і 39*).

Наприклад: PLoS ONE. 2020. Vol. 14, Iss. 9. e0222224. doi: 10.1371/journal.pone.0222224

6. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ТА ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ У REFERENCES ЗА СТИЛЕМ APA 6th ED.

Сьогодні різноманітні міжнародні бібліографічні та реферативні бази даних, окрім колекції наукових даних, дають змогу проводити й кількісну оцінку певних параметрів, ґрунтуючись на статтях та списках літератури, розраховують наукометричні показники, що все частіше застосовують для оцінювання діяльності науковців і впливовості видань. Однак їхній софт, здебільшого, не розрізняє кириличний текст. Тому для коректного індексування в них вітчизняних видань, окрім стандартних метаданих англійською мовою, потребується наведення транслітерованого списку літератури – References, оформленого за одним із міжнародних бібліографічних стандартів.

Редакція журналу Plant Varieties Studying and Protection обрала для оформлення References один із найпоширеніших сьогодні стандартів – **APA 6th ed.**

6.1. Оформлюючи джерела в References за стилем APA, слід заважати на деякі особливості складання та форматування складників бібліографічного покликання, а також розміщення в ньому розділових знаків. Порівняно з вітчизняним ДСТУ 8302:2015, тут є певні відмінності.

Загальні схеми оформлення двох основних видів джерел – книг та статей у періодичних виданнях – виглядають так:

Монографія (з трьома авторами)

Автор, А. А., Автор, Б. Б., & Автор, В. В. (Рік). *Назва книги*. Місто видання: Видавництво.

Стаття в періодичному виданні (з вісьмома й більше авторами)

Автор, А. А., Автор, Б. Б., Автор, В. В., Автор, Г. Г., Автор, Д. Д., Автор, Е. Е., ... Автор, Х. Х. (Рік). *Назва статті*. *Назва журналу*, Том(номер), сторінки.

Згідно зі стилем APA, **прізвища й ініціали авторів** наводять на початку бібліографічного запису. Якщо кількість авторів від одного й до семи, то вони вказуються всі [перед останнім автором – амперсанд (&)], якщо їх вісім і більше, то наводяться перші шість, далі ставиться три крапки (...) і зазначається останній автор. При цьому слід зважати, що після прізвища кожного автора, перед ініціалами, завжди ставиться кома (*див. приклади 1–6*).

Щодо **редакторів**, то, залежно від варіації виду джерела, вони вказуються або на початку бібліографічного запису, як і автори (*див. приклади 17 і 18*),

або після назви статті, але перед назвою видання (*див. приклади 15 і 16*), або після назви видання (*див. приклади 20 і 21*).

Рік видання в записі зазначається відразу після авторів у круглих дужках.

Назви видань (книг, журналів чи збірників), а також номер випуску періодичних видань виділяють *курсивом*, решту – звичайним шрифтом. Однак є деякі особливості: якщо журнал має і том, і номер, то том позначають *курсивом*, а номер у круглих дужках – звичайним шрифтом.

Назви періодичних видань наводять повністю, без аббревіатур.

Літерні позначення тому, випуску, номера й сторінок в описах статей **не застосовують** – лише цифрові значення (*напр., Agricultural Science and Practice, 5(3), 3–11.*).

Загальну кількість сторінок у книгах в покликанні не зазначають. Інформацію щодо конкретної(их) сторінки(ок), де містяться цитовані дані, а також сторінковий діапазон розділу монографії, наводять у круглих дужках після назви видання у форматі р. хх чи рр. хх–хх (*див. приклади 1 і 4*).

6.2. Якщо наукова праця написана на мові, що використовує кириличний алфавіт, то її бібліографічний опис **необхідно транслітерувати латинськими літерами та/або перекласти англійською мовою**. Зокрема:

- **прізвища та ініціали авторів / редакторів** транслітеруються (докладніше – *див. п. 6.3*);

- **назви статей / розділів книг** наводяться відразу в перекладі англійською, без транслітерування (*див. п. 6.3*);

- **назви періодичних видань** (журналів, збірників) та **книг** спочатку наводяться в транслітерації, після чого у квадратних дужках зазначається їхній переклад англійською (*див. пп. 6.3–6.5*);

- **назва місця (міста) видання** наводиться в офіційній транслітерації або ж, за наявності, зазначається її міжнародний англомовний відповідник (*див. п. 6.6*);

- **назва видавництва**, зазвичай, лише транслітерується (*див. п. 6.7*).

6.3. Транслітеровані прізвища та ініціали авторів статей, а також переклад їхніх назв варто брати **виключно з англомовних анотацій**, які наразі є обов'язковим елементом публікацій усіх наукових періодичних видань. **У жодному разі не слід перекладати назву статей самостійно!**

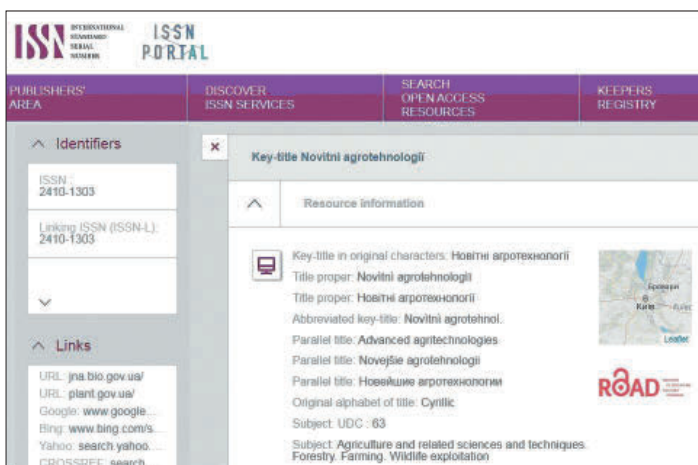
Щодо книг, то **прізвища й ініціали авторів та/чи редакторів транслітеруються за чинними для різних кирилических мов стандартами**

(див. п. 6.9). Аналогічно транслітерується й **назва книг**, тоді як її **переклад** (а за потреби – і назва окремого розділу) **англійською мовою робиться самостійно – фаховим перекладачем**. Деякі наукові монографії містять англomовний блок з метаданими у вихідних відомостях на титульному аркуші, тож усі необхідні дані варто брати саме звідти.

6.4. Транслітерація назв кириличних (українсько-, російськомовних та ін.) **періодичних видань** латиницею наводиться **виключно відповідно до офіційного написання за номером реєстрації ISSN**, сформованого за міжнародним стандартом ISO 9. Її можна знайти на сайтах наукових видань (але не завжди) або ж на вебпорталі Міжнародного центру реєстрації серіальних видань <https://portal.issn.org> за номером їхнього ISSN. Ліпше обрати саме другий варіант (див. рисунок нижче). Зверніть увагу, що стандарт ISO 9 передбачає використання діакритичних знаків, як-от *ì, î, â, ě* тощо. Як уже зазначалося раніше, під час бібліографічного опису джерел їх треба відтворювати точно.

Наприклад, офіційною міжнародною транслітерованою назвою журналу Новітні агротехнології (e-ISSN 2410-1303) є *Novitni agrotehnologii*; Миронівський вісник (p-ISSN 2518-7910) – *Mironivskij visnik*; Інтродукція рослин (p-ISSN 1605-6574) – *Introdukcija roslin* тощо.

Варто пам'ятати, що згідно зі стилем АРА в назвах періодичних видань усі слова прийнято писати з великої літери – *Novitni Agrotehnologii*; *Mironivskij Visnik*; *Introdukcija Roslin*.

The screenshot shows the ISSN Portal interface. At the top, there are navigation tabs: PUBLISHERS' AREA, DISCOVER ISSN SERVICES, SEARCH OPEN ACCESS RESOURCES, and KEEPERS REGISTRY. The main content area is titled 'Identifiers' and shows the ISSN 2410-1303. Below this, there are links to the ISSN-L and other identifiers. The 'Links' section provides various search engines and the CrossRef search. The 'Resource information' section displays the key-title 'Novitni agrotehnologii' in original characters, title proper, abbreviated key-title, parallel titles, original alphabet of title, and subject UDC: 63. A map of Ukraine is also visible in the background.

Сторінка журналу «Новітні агротехнології»
на сайті Міжнародного центру ISSN
<https://portal.issn.org/resource/ISSN/2410-1303>

6.5. Англomовну назву кириличних періодичних видань слід уточнювати виключно на їхніх офіційних сайтах або на вебпорталі Міжнародного центру ISSN. Також практично всі журнали й збірники сьогодні зазначають переклад своєї назви у вихідних відомостях на титульному аркуші та/чи в англomовних анотаціях до статей. **У жодному разі не треба перекладати назву періодичних видань самостійно!**

Щодо журналу **Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин**, то, починаючи з кінця 2017 р., і друкована, і електронна його версія виходять під англomовною назвою **Plant Varieties Studying and Protection** (офіційна аббревіатура – **Plant Var. Stud. Prot.**), тож додатково транслітерувати її не потрібно.

У разі цитування статей із журналу, опублікованих до 2017 р., також слід використовувати його англomовну назву та обов'язково додавати до бібліографічного опису DOI.

6.6. Назва місця (міста) видання наводиться згідно з національними стандартами транслітерації, незалежно від мови публікації

Наприклад: Київ, Киев – Kyiv (а не Kiev); Харків, Харьков – Kharkiv (а не Kharkov); Одеса, Одесса – Odesa (а не Odessa) тощо.

або за офіційним англomовним відповідником

Наприклад: Кишинів, Кишинёв – Chisinau (а не Kyshyniv чи Kishinev); Москва – Moscow (а не Moskva); Санкт-Петербург – Saint Petersburg чи St. Petersburg (а не Sankt-Peterburg) тощо.

6.7. Назва видавництва, зазвичай, лише транслітерується, без перекладу, і завжди подається повністю, без скорочень, які допускаються в списку Використаної літератури (*див. п. 5.7*).

Наприклад: Наукова думка – Naukova dumka (а не Scientific thought чи Nauk. dumka); Вища школа – Vyshcha shkola (а не High school чи Vyshcha shk.).

Однак, якщо **видавцем є організація чи установа**, то можна зазначити як транслітерацію, так і переклад (але офіційний!) їхньої назви. Ліпше обрати саме другий варіант.

Наприклад: Kyiv: Ukrainskyi instytut ekspertyzy sortiv roslyn
або Kyiv: Ukrainian Institute for Plant Variety Examination.

6.8. Позиція запису кириличних джерел за стилем АРА закінчується зазначеною у квадратних дужках мовою оригіналу.

Наприклад: [in Ukrainian], [in Russian] тощо.

Позначення про мову оригіналу **бажано додавати** також і в разі, якщо мова джерела **не є англійською**, а, наприклад, французькою, польською, німецькою тощо – [in French], [in Polish], [in German]. При цьому після оригінальної назви статті у квадратних дужках наводиться її переклад англійською, узятий виключно з англомовного резюме – *див. приклад 29.*

6.9. Для коректного транслітерування латиницею прізвищ авторів, назв видань (книг, збірників), місць видання (міст) та видавництв, **якщо їхній трансліт не зазначено в рефератах** (abstract, summary) чи **вихідних відомостях**, слід користуватися онлайн-конвертерами **окремо для української, російської, білоруської та болгарської мов**, посилання на які наведено нижче. Ці ресурси пропонують **конкретні варіанти транслітерації**:

- для **української мови** – відповідно до чинного стандарту КМУ 2010;
- для **російської** – відповідно до стандарту BGN;
- для **білоруської та болгарської** – згідно з національними стандартами.

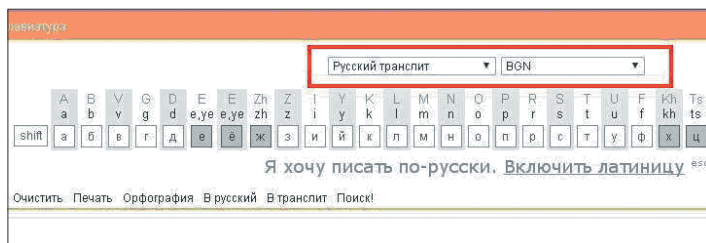
Такий підхід дасть змогу уніфікувати дані для міжнародних баз даних, адже різні системи транслітерації призводять до створення різних результатів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ОНЛАЙН-СЕРВІСИ ДЛЯ ТРАНСЛІТЕРУВАННЯ ТЕКСТУ:

➤ з української мови – <http://ukrlit.org/transliteratsiia>

The screenshot shows the website for 'УКРЛІТ.ORG' (UKRLIT.ORG), a public transliteration system for Ukrainian Cyrillic into Latin. The page title is 'Транслітерація' (Transliteration). Below the title, there is a small text block: 'Онлайн транслітерація з української на англійську згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. N 55 «Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею» (чинна)'. The main interface consists of two large text input fields: 'Текст для транслітерації' (Text for transliteration) on the left and 'Транслітерований текст' (Transliterated text) on the right. At the bottom right of the interface, there is a red button labeled 'ТРАНСЛІТЕРУВАТИ' (TRANSLITERATE).

➤ **з російської мови** – <http://translit.ru> (на сайті зверху сторінки обрати **Русский транслит** та **стандарт: BGN**).

➤ **з білоруської мови** – <https://www.zedlik.com/pragramy/kir2lac-online> – стандарт базується на білоруській латинці, постанові ГКМ та інструкції МВД Білорусі.

➤ **з болгарської мови** – <https://slovoled.com/transliteration> – стандарт регулюється болгарським Законом про транслітерацію (від 9.03.2009).

6.10. У транслітерованому списку **заборонено використовувати будь-які кириличні знаки**. Наявність кирилиці в References (наприклад, заміна в англійських словах літер А, О, С, Т, Р, Х та деяких інших кириличними, які мають аналогічне написання) унеможлиблює коректну індексацію наукових джерел та, як наслідок, підрахунок цитованості їхніх авторів у міжнародних базах даних.

Для перевіряння тексту на наявність кирилиці можна скористатися сервісом http://invitemsg.com/cyrillic_search.php чи іншими подібними в мережі Internet.

7. СКОРОЧЕННЯ СЛІВ І СЛОВОСПОЛУК У БІБЛІОГРАФІЧНОМУ ОПИСІ ДЖЕРЕЛ

Під час складання бібліографічного опису джерел для забезпечення його компактності вживають абрєвіатури. Скорочення слів і словосполук застосовують в усіх зонах опису, крім будь-яких назв у будь-якій зоні (за винятком випадків, коли скорочення є в джерелі інформації). У тексті документа дозволено застосовувати деякі специфічні скорочення, не передбачені ДСТУ 3582:2013, а також абрєвіатури назв періодичних і продовжуваних видань, установ та організацій.

Рекомендовані бібліографічні скорочення основних слів і словосполук наведено в *таблиці*.

Рекомендовані бібліографічні скорочення слів і словосполук

Повне написання	Скорочення	
	українською	англійською
Випуск	Вип.	Iss.
Спеціальний випуск	Спец. вип.	Spec. Iss.
Номер	№	No.
Том(и)	Т.	Vol. (or Vols.)
Серія	Сер.	Ser.
Частина	Ч.	Pt.
Розділ	Р.	Sect.
Глава	Гл.	Chap.
Книга	Кн.	Book
Головний редактор, редактор(и), за редакцією	голов. ред., ред., за ред.	Ed. (or Eds.)
Переклад, перекладач(и)	Пер.	Trans.
2-ге, 3-тє, 4-те, 5-те видання	2-ге вид., 3-тє вид., 4-те вид., 5-те вид	2nd ed., 3rd ed., 4th ed., 5th ed.
3-тє видання, перероблене й доповнене	3-тє вид., переробл. й доп.	3rd ed., rev. and enl.
4-те видання, виправлене й доповнене	4-те вид., випр. й доп.	4th ed., rev. and enl.
2-ге видання, стереотипне та інші	2-ге вид., стереотип. та ін.	2nd ed., repr. et al.
Сторінки	діапазон сторінок – С. xx–xx. одна сторінка – с. xx	pp. (or p.)
Загальна кількість сторінок у книзі	xx с.	Згідно зі стилем APA в описі джерел не зазначається
Без дати (року) [публікації]	б.р.	n.d.
Без місця [публікації]	б.м.	n.p.
Без видавництва	Згідно з чинним стан- дартом назву видав- ництва в описі джерел дозволено не зазначати	n.p.
У книзі	Згідно з чинним стан- дартом в описі джерел не передбачено	In

8. ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ОСНОВНИХ ВИДІВ ДЖЕРЕЛ ЗА ДСТУ 8302:2015 ТА АРА 6th ED.

У розділі наведено приклади бібліографічного оформлення різних варіацій основних видів джерел – книг, статей у періодичних виданнях, електронних ресурсів тощо.

У більшості прикладів, наведених нижче в таблиці, додатково показано й деякі особливі випадки, які можуть траплятися під час бібліографічного опису цитованих джерел.

Зокрема, у **Прикладі 1**, окрім того, що це зразок оформлення книги з одним автором, надрукованої болгарською мовою, показано правильне оформлення покликання, коли цитована інформація знаходиться на одній конкретній сторінці.

Приклад 2 – книга з двома авторами, де не зазначено видавництва (найменування видавця).

Приклад 3 – книга з трьома авторами, видрукувана одним видавництвом, але відразу у двох містах різних країн.

Приклад 4 – показано правильне оформлення діапазону сторінок у бібліографічному описі монографії, де є чотири автори тощо.

КНИГИ

Приклад	ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА (ДСТУ 8302:2015)	REFERENCES (APA 6th ed.)
1	2	3
Від одного до чотирьох авторів		
	<i>Указуються всі автори</i>	<i>Указуються всі автори, перед останнім ставиться амперсанд (&)</i>
1	Кирчев Х. Тритикале. Пловдив : Усчу media and design, 2019. с. 56.	Kirchev, H. (2019). <i>Tritikale</i> [Triticale] (p. 56). Plovdiv: Uchu media and design. [in Bulgarian]
2	Бугаєва І. П., Сніговий В. С. Культура картоплі на Півдні України. Херсон, 2002. 173 с.	Buhaieva, I. P., & Snihovyi, V. S. (2002). <i>Kultura kartopli na Pivdni Ukrainy</i> [Potato crop in the south of Ukraine]. Kherson: N.p. [in Ukrainian]
3	Brown J., Caligari P. D. S., Campos H. A. Plant Breeding. 2nd ed. Chichester, UK ; Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, 2014. 296 p.	Brown, J., Caligari, P. D. S., & Campos, H. A. (2014). <i>Plant Breeding</i> (2nd ed.). Chichester, UK; Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
4	Литун П. П., Коломацька В. П., Белкин А. А., Садовой А. А. Генетика макропризнаков и селекционно-ориентированные генетические анализы в селекции растений. Харьков : Магда LTD, 2004. С. 27–29.	Litun, P. P., Kolomatskaya, V. P., Belkin, A. A., & Sadovoy, A. A. (2004). <i>Genetika makropriznakov i selektsionno-orientirovannye genicheskie analizy v selektsii rasteniy</i> [Genetics of macro-traits and selection-based genetic analyses in plant breeding] (pp. 27–29). Kharkiv: Magda LTD. [in Russian]
Від п'яти до семи авторів		
	<i>Указуються перші три автори й далі ставиться та ін. (рос. – и др., англ. – et al.)</i>	<i>Указуються всі автори, перед останнім ставиться амперсанд (&)</i>
5	Кірізій Д. А., Шадчина Т. М., Стасик О. О. та ін. Особливості фотосинтезу і продукційного процесу високоінтенсивних генотипів озимої пшениці. Київ : Основа, 2011. 416 с.	Kirizii, D. A., Shadchyna, T. M., Stasyk, O. O., Priadkina, H. O., Sokolovska-Serhiienko, O. H., Huliaiev, B. I., & Sytnyk, S. K. (2011). <i>Osoblyvosti fotosyntezu i produktyinoho protsesu u vysokointensyvykh henotypiv ozymoї pshenytsi</i> [Peculiarities of photosynthesis and production process in high intensity genotypes of winter wheat]. Kyiv: Osnova. [in Ukrainian]

1	2	3
	Всім та більше авторів	
	<i>Указуються перші три автори й далі ставиться та ін. (рос. – и др., англ. – et al.)</i>	<i>Указуються перші шість, далі ставиться три крапки (...) і наводиться останній автор</i>
6	Пилипенко Л. А., Козуб Н. О., Сігарьова Д. Д. та ін. Молекулярно-генетична діагностика карантинних видів фітопаразитичних нематод. Київ : Колобіг, 2012. 80 с.	Рулюренко, Л. А., Козуб, Н. О., Сігарова, Д. Д., Сумопов, В. Ye., Романченко, V. O., Chelombitko, A. F., ... Ivasiuk, N. V. (2012). <i>Molekularno-henetichna diahnostyka karantynnykh vydiv fitoparazitnykh nematod</i> [Molecular genetic diagnostic of quarantine species of phytoparasitic nematodes]. Kyiv: Kolobih. [in Ukrainian]
7	Zinn H., Koporacki M., Buhle P. et al. A people's history of American empire: A graphic adaptation. New York, NY : Metropolitan Books, 2008. 288 p.	Zinn, H., Koporacki, M., Buhle, P., Watkins, J. E., Mills, S., Mullins, J. W., ... Komisar, R. (2008). <i>A people's history of American empire: A graphic adaptation</i> . New York, NY: Metropolitan Books.
	Колективний автор	організація як автор
	<i>Автор(и) наводиться(яться) через одну скісну риску (/) після назви джерела</i>	<i>Автори залежно від кількості наводяться аналогічно попереднім прикладам</i>
8	Україна у цифрах. 2020 : статистичний збірник / Держ. служба статистики України. Київ, 2021. 46 с. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/07/figures_20u.pdf	State Statistics Service of Ukraine. (2021). <i>Ukraina u tsyfrakh. 2020: statystychnyi zbirnyk</i> [Ukraine in figures. 2020: statistical publication]. Kyiv: State Statistics Service of Ukraine. Retrieved from http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/07/zb_Ukraine%20in%20figures_20u.pdf [in Ukrainian]
9	Publication manual of the American Psychological Association / American Psychological Association. 6th ed. Washington, DC : APA, 2010. 290 p.	American Psychological Association. (2010). <i>Publication manual of the American Psychological Association</i> (6th ed.). Washington, DC: APA.
10	The State of food security and nutrition in the world 2018. Building climate resilience for food security and nutrition / FAO, IFAD, UNICEF, WFP and WHO. Rome : FAO, 2018. 202 p. URL: http://www.fao.org/3/T9553EN/t9553en.pdf	FAO, IFAD, UNICEF, WFP, & WHO. (2018). <i>The State of food security and nutrition in the world 2018. Building climate resilience for food security and nutrition</i> . Rome: FAO. Retrieved from http://www.fao.org/3/T9553EN/t9553en.pdf

1	2	3
Багатотомне видання		
Усі томи однієї серії		
11	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / редкол. : В. В. Моргун (гол. ред.) та ін. Київ : Логос, 2001.	Morhun, V. V. (Ed.). (2001). <i>Genetyka i selektsiia v Ukraini na mezhi tysyacholit</i> [Genetics and breeding in Ukraine at the turn of the millennium] (Vols. 1–4). Kyiv: Lohos. [in Ukrainian]
12	Етимологічний словник української мови : у 7 т. Київ : Наук. думка, 1982–2012.	<i>Etymolohichnyi slovnyk ukraïns'koi movy</i> [Etymological Dictionary of the Ukrainian language] (Vols. 1–7). (1982–2012). Kyiv: Naukova dumka. [in Ukrainian]
Окремий том серії		
13	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. Т. 3 / редкол. : В. В. Моргун (гол. ред.) та ін. Київ : Логос, 2001. 479 с.	Morhun, V. V. (Ed.). (2001). <i>Genetyka i selektsiia v Ukraini na mezhi tysyacholit</i> [Genetics and breeding in Ukraine at the turn of the millennium] (Vol. 3). Kyiv: Lohos. [in Ukrainian]
14	Етимологічний словник української мови : у 7 т. Т. 1 : А–Г / редкол. : О. С. Мельничук (гол. ред.) та ін. Київ : Наук. думка, 1982. С. 102–103.	Melnychuk, O. S. (Ed.). (1982). <i>Etymolohichnyi slovnyk ukraïns'koi movy</i> [Etymological Dictionary of the Ukrainian language] (Vol. 1: A–H, pp. 102–103). Kyiv: Naukova dumka. [in Ukrainian]
Частина (розділ, глава) книги, стаття в колективній монографії		
15	Сігарьова Д. Д., Калатур К. А., Пилипенко Л. А. Система моніторингу паразитичних нематод у посівах цукрових буряків. <i>Методики проведення досліджень у буряківництві</i> / за ред. М. В. Роїка, Н. Г. Гізбулліна. Київ : ФОР Корзун Д. Ю., 2014. С. 132–144.	Siharova, D. D., Kalatur, K. A., & Pylipenko, L. A. (2014). System of parasitic cyst nematode monitoring in sugar beet plantings. In M. V. Roïk, & N. H. Hizbulin (Eds.), <i>Metodyky provedennia doslidzhen u buriakivnytstvi</i> [Methods of research in sugar beet growing] (pp. 132–144). Kyiv: FOP Korzun D. Yu. [in Ukrainian]
16	Li P., Yi L., Liu H.-J. Collection and Identification of Raw Herbal Materials. <i>Traditional Herbal Medicine Research Methods: Identification, Analysis, Bioassay, and Pharmaceutical and Clinical Studies</i> / W. J. H. Liu (Ed.). Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, 2011. P. 27–79. doi: 10.1002/9780470921340.ch2	Li, P., Yi, L., & Liu, H.-J. (2011). Collection and Identification of Raw Herbal Materials. In W. J. H. Liu (Ed.), <i>Traditional Herbal Medicine Research Methods: Identification, Analysis, Bioassay, and Pharmaceutical and Clinical Studies</i> (pp. 27–79). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons. doi: 10.1002/9780470921340.ch2

1	2	3
<p align="center">Редактор (без автора) <i>Англomовні джерела: якщо редактор один – (Ed.), два й більше – (Eds.).</i></p>		
17	<p><i>Cannabis sativa</i> L. – Botany and Biotechnology / S. Chandra, H. Lata, M. A. ElSohly (Eds.). Cham : Springer, 2017. 474 p. doi: 10.1007/978-3-319-54564-6</p>	<p>Chandra, S., Lata, H., & ElSohly, M. A. (Eds.). (2017). <i>Cannabis sativa</i> L. – <i>Botany and Biotechnology</i>. Cham: Springer. doi: 10.1007/978-3-319-54564-6</p>
18	<p>Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві / за ред. Г. Л. Бондаренка, К. І. Яковенка. 3-тє вид., пер. і доп. Харків : Основа, 2001. 369 с.</p>	<p>Bondarenko, H. L., & Yakovenko, K. I. (Eds.). (2001). <i>Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві</i> [Methods of conducting experiments in vegetable and melon growing] (3rd ed., rev. and enl.). Kharkiv: Osнова. [in Ukrainian]</p>
<p align="center">Автор і перекладач</p>		
19	<p>Снедекор Дж. У. Статистические методы в применении к исследованиям в сельском хозяйстве и биологии / пер. с англ. В. Н. Перегудова. Москва : Сельхозгиздат, 1961. 503 с.</p>	<p>Snedecor, G. W. (1961). <i>Statisticheskie metody v primenenii k issledovaniyam v sel'skom khozyaystve i biologii</i> [Statistical methods applied to experiments in agriculture and biology]. (V. N. Peregudov, Trans.). Moscow: Selkhozizdat. [in Russian]</p>
<p align="center"><i>Ліше знайти оригінал монографії та цитувати саме його</i></p>		
	<p>Snedecor G. W. Statistical methods applied to experiments in agriculture and biology. 5th ed. Hardcover : Iowa State College Press, 1959. 534 p.</p>	<p>Snedecor, G. W. (1959). <i>Statistical methods applied to experiments in agriculture and biology</i> (5th ed.). Hardcover: Iowa State College Press.</p>
<p align="center">Автор та редактор</p>		
20	<p>Косенко І. С., Опалко А. І., Опалко О. А. Фундук: прикладна генетика, селекція, технологія розмноження і виробництва / за ред. І. С. Косенка. Київ : Наук. думка, 2008. 256 с.</p>	<p>Kosenko, I. S., Opalko, A. I., & Opalko, O. A. (2008). <i>Funduk: przykladna genetyka, selektsiia, tekhnolohiia rozmnozheniia i vyrobnytstva</i> [Hazelnut: applied genetics, breeding, technology of reproduction and production]. I. S. Kosenko (Ed.). Kyiv: Naukova dumka. [in Ukrainian]</p>

1	2	3
21	Трибель С. О., Гетьман М. В., Стригун О. О. та ін. Методологія оцінювання стійкості сортів пшениці проти шкідників і збудників хвороб / за ред. С. О. Трибеля. Київ : Колоб'іг, 2010. 392 с.	Trybel, S. O., Getman, M. V., Struhun, O. O., Kovalyushyna, H. M., & Andriushchenko, A. V. (2010). <i>Metodolohiia otsinuvannia stiihosti sortiv pshenytsi proty shkidnykiv i zbudnykiv khvorob</i> [Methodology of assessing wheat varieties resistance to pests and pathogens]. S. O. Trybel (Ed.). Kyiv: Kolobih. [in Ukrainian]
Без автора та редактора		
22	Методичні рекомендації щодо проведення досліджень з картоплі. Немішаєв : Ін-т картоплярства УАН, 2002. 182 с.	<i>Metodychni rekomendatsii shchodo provedennia doslidzhen z kartopleiu</i> [Methodical recommendations on potato investigation]. (2002). Nemishaieva: Institute of Potato Growing of the UAAS. [in Ukrainian]
23	Merriam-Webster's collegiate dictionary. 11th ed. Springfield, MA : Merriam-Webster, 2003. 1664 p.	<i>Merriam-Webster's collegiate dictionary</i> (11th ed.). (2003). Springfield, MA: Merriam-Webster.
Різні видання книги (окрім першого)		
24	Nobel P. Physicochemical and Environmental Plant Physiology. 5th ed. San Diego, CA : Academic Press, 2020. 676 p. doi: 10.1016/C2018-0-04662-9	Nobel, P. (2020). <i>Physicochemical and Environmental Plant Physiology</i> (5th ed.). San Diego, CA: Academic Press. doi: 10.1016/C2018-0-04662-9
25	Доспехов Б. А. Методика полевого опыта (с основами статистической обработки результатов исследований). 5-е изд., доп. и перераб. Москва : Агропромиздат, 1985. 351 с.	Dospokhov, B. A. (1985). <i>Metodika polevogo opyta (s osnovami statisticheskoy obrabotki rezul'tatov issledovaniy)</i> [Methods of field experiment (with the basics of statistical processing of research results)] (5th ed., rev. and enl.). Moscow: Agropromizdat. [in Russian]

ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ (ЖУРНАЛИ, ЗБІРНИКИ НАУКОВИХ ПРАЦЬ)

Приклад	ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА (ДСТУ 8302:2015)	REFERENCES (APA 6th ed.)
1	2	3
Від одного до чотирьох авторів		
	<i>Указуються всі автори</i>	<i>Указуються всі автори, перед останнім ставиться амперсанд (&)</i>
26	Андрух Н. А. Сезонний розвиток рослин роду <i>Heuchera</i> L. різних сортгруп в умовах Правобережного Лісостепу України. <i>Plant Var. Stud. Prot.</i> 2018. Т. 14, № 1. С. 14–20. doi: 10.21498/2518-1017.14.1.2018.126485	Andruk, N. A. (2018). Seasonal development of the genus <i>Heuchera</i> L. plant varieties in the conditions of the Right-coast Forest-Steppe of Ukraine. <i>Plant Varieties Studying and Protection</i> , 14(1), 14–20. doi: 10.21498/2518-1017.14.1.2018.126485 [in Ukrainian]
27	Моргун В. В., Коць С. Я. Роль біологічного азоту в азотному живленні рослин. <i>Вісн. НАН України</i> . 2018. № 1. С. 62–74. doi: 10.15407/visn2018.01.062	Morgun, V. V., & Kots, S. Ya. (2018). The role of biological nitrogen in nitrogen nutrition of plants. <i>Visnik Nacional'noi Akademii Nauk Ukraini</i> [Herald of National Academy of Sciences of Ukraine], 1, 62–74. doi: 10.15407/visn2018.01.062 [in Ukrainian]
28	Zimny T., Sowa S., Twardowski A., & Twardowski T. Certain new plant breeding techniques and their marketability in the context of EU GMO legislation – recent developments. <i>New Biotechnol.</i> 2019. Vol. 51. P. 49–56. doi: 10.1016/j.nbt.2019.02.003	Zimny, T., Sowa, S., Tyczeswska, A., & Twardowski, T. (2019). Certain new plant breeding techniques and their marketability in the context of EU GMO legislation – recent developments. <i>New Biotechnology</i> , 51, 49–56. doi: 10.1016/j.nbt.2019.02.003

1	2	3
Від п'яти до семи авторів		
<i>Указуються перші три автори й далі ставиться та ін. (рос. – и др., англ. – et al.)</i>		
29	<p>Vasconcelos E. S. de, Barioni Júnior W., Cruz C. D. et al. Seleção de genótipos de alfafa pela adaptabilidade e estabilidade da e estabilidade da matéria seca [Alfalfa genotype selection for adaptability and stability of dry matter production]. <i>Acta Sci. Agron.</i> 2008. Vol. 30, No. 3. P. 339–343. doi: 10.4025/actasciagron.v30i3.3511</p>	<p>Vasconcelos, E. S. de, Barioni Júnior, W., Cruz, C. D., Ferreira, R. D. P., Rassini, J. B., & Vilela, D. (2008). Seleção de genótipos de alfafa pela adaptabilidade e estabilidade da e estabilidade da matéria seca [Alfalfa genotype selection for adaptability and stability of dry matter production]. <i>Acta Scientiarum. Agronomy</i>, 30(3), 339–343. doi: 10.4025/actasciagron.v30i3.3511 [in Portuguese]</p>
30	<p>Li J., Sun Y., Du J. et al. Generation of targeted point mutations in rice by a modified CRISPR/Cas9 system. <i>Mol. Plant.</i> 2017. Vol. 10, Iss. 3. P. 526–529. doi: 10.1016/j.molp.2016.12.001</p>	<p>Li, J., Sun, Y., Du, J., Zhao, Y., & Xia, L. (2017). Generation of targeted point mutations in rice by a modified CRISPR/Cas9 system. <i>Molecular Plant</i>, 10(3), 526–529. doi: 10.1016/j.molp.2016.12.001</p>
Вісім та більше авторів		
<i>Указуються перші три автори й далі ставиться та ін. (рос. – и др., англ. – et al.)</i>		
31	<p>Zelya A. G., Zelya G. V., Oliynyk T. M. et al. Screening of potato varieties for multiple resistance to <i>Synchytrium endobioticum</i> in the western region of Ukraine. <i>Agric. Sci. Pract.</i> 2018. Vol. 5, Iss. 3. P. 3–11. doi: 10.15407/agrisp5.03.003</p>	<p>Zelya, A. G., Zelya, G. V., Oliynyk, T. M., Pylypenko, L. A., Solomiyaciuk, M. P., Kordulean, R. O., ... Ghunchak, V. M. (2018). Screening of potato varieties for multiple resistance to <i>Synchytrium endobioticum</i> in the western region of Ukraine. <i>Agricultural Science and Practice</i>, 5(3), 3–11. doi: 10.15407/agrisp5.03.003</p>

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЙ

Приклад	ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА (ДСТУ 8302:2015)	REFERENCES (APA 6th ed.)
1	2	3

Залежно від кількості авторів, матеріали конференцій оформлюються аналогічно до книг та статей у періодичних виданнях

Матеріали конференцій, що мають DOI

32	<p>Dromantienė R., Pranckietienė I., Šidlauskas G., Smalstienė V. The effect of foliar application of amino acids on their content and composition in winter wheat grain. <i>Proceedings of the 9th International Scientific Conference "Rural Development 2019: Research and Innovation for Bioeconomy"</i> (Akademija, September 26–28, 2019). Agriculture Academy of Vytautas Magnus University, 2020. P. 1–7. doi: 10.15544/RD.2019.013</p>	<p>Dromantienė, R., Pranckietienė, I., Šidlauskas, G., & Smalstienė, V. (2020, September). The effect of foliar application of amino acids on their content and composition in winter wheat grain. In <i>Proceedings of the 9th International Scientific Conference "Rural Development 2019: Research and Innovation for Bioeconomy"</i> (pp. 1–7). Akademija, Lithuania: Agriculture Academy of Vytautas Magnus University. doi: 10.15544/RD.2019.013</p>
33	<p>Shaikh K. M., Nesamma A. A., Abdin M. Z., Jutur P. P. Evaluation of Growth and Lipid Profiles in Six Different Microalgal Strains for Biofuel Production. <i>Conference Proceedings of the Second International Conference on Recent Advances in Bioenergy Research</i> / S. Kumar, R. K. Sani, Y. K. Yadav (Eds.). Singapore: Springer, 2018. P. 3–16. doi: 10.1007/978-981-10-6107-3_1</p>	<p>Shaikh, K. M., Nesamma, A. A., Abdin, M. Z., & Jutur, P. P. (2018). Evaluation of Growth and Lipid Profiles in Six Different Microalgal Strains for Biofuel Production. In S. Kumar, R. K. Sani, & Y. K. Yadav (Eds.), <i>Conference Proceedings of the Second International Conference on Recent Advances in Bioenergy Research</i> (pp. 3–16). Singapore: Springer. doi: 10.1007/978-981-10-6107-3_1</p>

Матеріали конференцій, що мають URL

34	<p>Chakwizira E., Teixeira E. I., Ruitter J. M. de et al. Harvest index for biomass and nitrogen in maize crops limited by nitrogen and water. <i>Proceedings of the 2016 International Nitrogen Initiative Conference, "Solutions to improve nitrogen use efficiency for the world"</i> (Melbourne, Australia, December 4–8, 2016). URL: http://www.ini2016.com/papers/INI2016_Chakwizira_Emmanuel.pdf</p>	<p>Chakwizira, E., Teixeira, E. I., Ruitter de, J. M., Maley, S., & George, M. J. (2016, December). Harvest index for biomass and nitrogen in maize crops limited by nitrogen and water. In <i>Proceedings of the 2016 International Nitrogen Initiative Conference, "Solutions to improve nitrogen use efficiency for the world"</i>. Melbourne, Australia. Retrieved from http://www.ini2016.com/papers/INI2016_Chakwizira_Emmanuel.pdf</p>
----	---	---

1	2	3
35	Milic V., Djurdjic I., Govedarica B. et al. The influence of temperature and soil type on germination seed wheat. <i>Proceedings of the XI International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2020"</i> / D. Kovacevic (Ed.) (Jahorina, October 8–9, 2020). Jahorina, East Sarajevo: Faculty of Agriculture, 2020. P. 241–247. URL: http://agrosym.ues.rs.ba/article/showpdf/BOOK_OF_PROCEEDINGS_2020_FINAL.pdf	Milic V., Djurdjic I., Govedarica B., Kryukova T., Podlesnykh N., Stojanovic D., Stanicic V., Zarev D. (2020, October). The influence of temperature and soil type on germination seed wheat. In D. Kovacevic (Ed.), <i>Proceedings of the XI International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2020"</i> (pp. 241–247). Jahorina, East Sarajevo: Faculty of Agriculture. Retrieved from http://agrosym.ues.rs.ba/article/showpdf/BOOK_OF_PROCEEDINGS_2020_FINAL.pdf

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Приклад	ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА (ДСТУ 8302:2015)	REFERENCES (APA 6th ed.)
1	2	3
Залежно від кількості авторів, електронні ресурси оформлюються аналогічно до книг та статей у періодичних друкованих виданнях		
Статті в електронних періодичних виданнях (журнали, збірники)		
Стаття в е-журналі, що не має цифрового ідентифікатора DOI, а тільки URL		
36	Зленко В. А. Аналіз динаміки виробництва та експорту зернових культур і картоплі в Україні. <i>Історія науки і біографістика</i> . 2014. № 4. URL: http://inb.dnsgb.com.ua/2014-4/7.pdf	Zlenko, V. A. (2014). Dynamics of production and export of grains and potatoes in Ukraine. <i>Istoriâ Nauki i Biografistika</i> [History of Science and Biographical Studies], 4. Retrieved from http://inb.dnsgb.com.ua/2014-4/7.pdf [in Ukrainian]
Стаття в е-журналі, що має цифровий ідентифікатор DOI		
37	Фучило Я. Д., Лис Н. М., Ткачук Н. Л., Соловка В. І. Ріст і продуктивність енергетичних плантацій тополі в умовах Прикарпаття. <i>Новітні агротехнології</i> . 2019. № 7. doi: 10.47414/na.7.2019.204825	Fuchylo, Ya. D., Lys, N. M., Tkachuk, N. L., & Solovka, V. I. (2019). Growth and productivity of energy poplar plantations in Prykarpattia. <i>Novitni Agrotehnologii</i> [Advanced Agritechnologies], 7. doi: 10.47414/na.7.2019.204825 [in Ukrainian]

1	2	3
38	Меженський В. М., Меженська Л. О. Етимологічні розвідки: волоський горіх (<i>Juglans regia</i> L.). <i>J. Native Alien Plant Stud.</i> 2020. № 16. С. 112–124. doi: 10.37555/2707-3114.16.2020.219824	Mezhenskyj, V. M., & Mezhen'ska, L. O. (2020). Etymological explorations: walnut (<i>Juglans regia</i> L.). <i>Journal of Native and Alien Plant Studies</i> , 16, 112–124. doi: 10.37555/2707-3114.16.2020.219824
<i>Стаття в е-журналі із зазначенням замість сторінок Article ID</i>		
39	Adnan A. A., Diels J., Jibrin J. M. et al. Options for calibrating CERES-maize genotype specific parameters under data-scarce environments. <i>PLoS One</i> . 2019. Vol. 14, Iss. 2. e0200118. doi: 10.1371/journal.pone.0200118	Adnan, A. A., Diels, J., Jibrin, J. M., Kamara, A. Y., Craufurd, P., Shaibu, A. S., ... Tonnang, Z. (2019). Options for calibrating CERES-maize genotype specific parameters under data-scarce environments. <i>PLoS One</i> , 14(2), Article e0200118. doi: 10.1371/journal.pone.0200118
Книги, наявні тільки в електронній версії		
40	Кириллова О. В. Подготовка российских журналов для зарубежной аналитической базы данных Scopus: рекомендации и комментарии. URL: http://www.elsevier-science.ru/files/add-journal-to-scopus.pdf (дата обращения: 13.09.2018)	Кириллова, О. В. (n.d.). <i>Подготовка российских журналов для зарубежной аналитической базы данных Scopus: рекомендации и комментарии</i> [Preparation of the Russian magazines for the foreign analytical SCOPUS database: recommendations and comments]. Retrieved September 13, 2018, from http://www.elsevier-science.ru/files/add-journal-to-scopus.pdf [in Russian]
41	Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах / автори-уклад.: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. Київ : УБА, 2016. 117 с. URL: https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrity/Academ_4_12_red1.pdf (дата звернення: 15.11.2020)	Bozhenko, O., Korian, Yu., & Fedorets, M. (2016). <i>Mizhnarodni pravyla tsyтування та posylannia v naukovykh robotakh</i> [International rules for citing and referencing in scientific in scientific papers]. Kyiv: Ukrainian Library Association. Retrieved November 15, 2020, from https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrity/Academ_4_12_red1.pdf [in Ukrainian]

1	2	3
	Статті, статистичні матеріали, реєстри, каталоги на офіційних вебресурсах державних, наукових і академічних установ та організацій	
42	Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні на 2018 рік (реєстр є чинним станом на 06.03.2018) / Мін-во аграр. політики та прод-ва України. Київ, 2018. 447 с. URL: https://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin (дата звернення: 20.03.2018)	Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine. (2018). <i>Derzhavnyi reestr sortiv roslyn, prydatnykh dlia poshyrennia v Ukraini na 2018 rik</i> [State register of plant varieties suitable for dissemination in Ukraine in 2018] (the register is valid as of March 6, 2018). Kyiv: N.p. Retrieved March 20, 2018, from https://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin [in Ukrainian]
43	Peony Registry / American Peony Society. URL: https://americanpeonysociety.org/cultivars/peony-registry (Last accessed: 20.05.2020)	American Peony Society. (n.d.). <i>Peony Registry</i> . Retrieved May 20, 2020, from https://americanpeonysociety.org/cultivars/peony-registry
44	<i>Salvia</i> . <i>The Plant List</i> . URL: http://www.theplantlist.org/tpl1.1/search?q=Salvia (Last accessed: 20.05.2020)	<i>Salvia</i> . (n.d.). In <i>The Plant List</i> . Retrieved May 20, 2020, from http://www.theplantlist.org/tpl1.1/search?q=Salvia

ІНШІ ДЖЕРЕЛА

Приклад	ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА (ДСТУ 8302:2015)	REFERENCES (APA 6th ed.)
	Стандарти	
45	Буряки цукрові. Методи визначання шкідливості бурякової нематоди: ДСТУ 6057:2008. Київ : Держспоживстандарт України, 2010. 11 с.	<i>Burilaky tsukrovi. Metody vyznachannia shkidlyvosti buriakovoї nematody: DSTU 6057:2008</i> [Sugar beet. Methods of determination of beet nematode harmfulness: State Standard of Ukraine 6057:2008]. (2010). Kyiv: Derzhspozhyvstandart Ukrainy. [in Ukrainian]
	Закони	
46	Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII : станом на 16.10.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text (дата звернення: 15.11.2020)	<i>Pro okhoronu prav na sorty roslyn</i> [On Protection of Rights to Plant Varieties]: Law of Ukraine of 21.04.1993 No. 3116-XII: as of 16.10.2020. Retrieved November 15, 2020, from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text або <i>On Protection of Rights to Plant Varieties</i> : Law of Ukraine of 21.04.1993 No. 3116-XII: as of 16.10.2020. Retrieved November 15, 2020, from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : Держстандарт України, 2016. 16 с.
2. Publication manual of the American Psychological Association / American Psychological Association. 6th ed. Washington, DC : APA, 2010. 290 p.
3. Каким должен быть научный журнал? *Open Science in Ukraine*. URL: <https://openscience.in.ua/approved-journal.html> (дата звернення: 17.12.2020)
4. Кириллова О. В. Подготовка российских журналов для зарубежной аналитической базы данных Scopus: рекомендации и комментарии. URL: <http://www.elsevierscience.ru/files/add-journal-to-scopus.pdf> (дата звернення: 17.12.2020)
5. Кудінов І. О. Основи наукового цитування. URL: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Kudinov-I.O.-Osnovi-naukovogo-czituvannya.pdf> (дата звернення: 17.12.2020)
6. Радченко А. І. Методичні рекомендації щодо нового стандарту «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (ДСТУ 8302:2015). 2-ге вид., доповн. Київ : Академперіодика, 2017. 18 с. URL: http://akademperiodyka.org.ua/sites/default/files/manual_Radchenko_2017.pdf (дата звернення: 17.12.2020)
7. Тихонкова І. О. Список літератури до наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2015. Вип. 11. С. 100–106. <https://core.ac.uk/download/pdf/87411947.pdf> (дата звернення: 17.12.2020)
8. Цитати у науковій статті: поради як правильно їх оформлювати. *Publ. Science*. URL: <https://ua.publ.science/uk/blog/tsitaty-v-nauchnoy-statye-sovety-kak-pravilno-ikh-oformlyat> (дата звернення: 17.12.2020)
9. Шевчук С. В., Клименко І. В. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. *Українська мова за професійним спрямуванням*. 2-ге вид., виправ. і доп. Київ : Алерта, 2011. С. 548–553. URL: https://pidru4niki.com/1821071240665/dokumentoznavstvo/osnovni_pravila_bibliografichnogo_opisu_dzherel_oformlyuvannya_poklikan (дата звернення: 17.12.2020)

Науково-практичне видання

**СКЛАДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ
СПИСКІВ ЛІТЕРАТУРИ ДО НАУКОВИХ СТАТЕЙ:
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

Методичні рекомендації

Автори-укладачі:

**О. Ю. Половинчук, Т. М. Марченко, І. В. Коховська, Н. В. Павлюк,
О. П. Башкатова, А. І. Бойко, І. А. Сахацька**

Відповідальні за випуск: *О. Ю. Половинчук, Т. М. Марченко*
Комп'ютерне верстання – *А. І. Бойко*

Підписано до друку 08.02.2021.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 2,1.

Наклад 30 прим. Зам. № 7078/2

Видавець та виготовлювач ТОВ «ТВОРИ»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 6188 від 18.05.2018.

21034, м. Вінниця, вул. Немирівське шосе, 62а.

Тел.: 0 (800) 33-00-90, (096) 97-30-934, (093) 89-13-852, (098) 46-98-043.

e-mail: info@tvoru.com.ua

<http://www.tvoru.com.ua>